

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2006 vp

Hallituksen esitys ulosottokaareksi ja laiksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä syyskuuta 2006 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen ulosottokaareksi ja laiksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 83/2006 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä

- lakialoitteen LA 133/2003 vp laiksi velan vanhentumisesta annetun lain muuttamisesta (Kimmo Kiljunen /sd ym.), joka on siirretty talousvaliokunnasta lakivaliokuntaan 6 päivänä lokakuuta 2006,
- lakialoitteen LA 33/2004 vp laiksi ulosottolain 3 luvun muuttamisesta (Toimi Kankaanniemi /kd ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 1 päivänä huhtikuuta 2004,
- lakialoitteen LA 57/2006 vp laiksi velan vanhentumisesta annetun lain muuttamisesta (Kauko Juhantalo /kesk), joka on lähetetty valiokuntaan 27 päivänä syyskuuta 2006,
- toimenpideoitteen TPA 32/2004 vp alaikäisten suojelemisesta häikäilemättömiltä huoltajilta (Christina Gestrin/r ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 28 päivänä huhtikuuta 2004 ja
- toimenpideoitteen TPA 117/2004 vp takaaajan, eläkeläisen ja velallisen asemasta ulosotossa (Lauri Oinonen /kesk), joka on

lähetetty valiokuntaan 4 päivänä helmikuuta 2005.

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta, hallintovaliokunta ja talousvaliokunta ovat antaneet asiasta lausunnot, jotka on otettu tämän mietinnön liitteiksi (PeVL 42/2006 vp, HaVL 47/2006 vp ja TaVL 29/2006 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Tuula Linna ja lainsäädäntöneuvos Tatu Leppänen, oikeusministeriö
- ylitarkastaja Panu Pykönen, valtiovarainministeriö
- hallitussihteeri Anne Kumpula, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- hovioikeudenneuvos Matti Rintala, Helsingin hovioikeus
- hallinto-oikeustuomari Aarne Reiman, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
- kihlakunnanvouti Visa Kallio, Helsingin kihlakunnan ulosottovirasto
- johtava kihlakunnanvouti Juhani Haapamäki, Jyväskylän kihlakunnan ulosottovirasto
- kehittämisspäälikkö Ulla Peltola, Länsi-Suomen lääninhallitus
- lääninlakimies Iiris Hyytinen, Itä-Suomen lääninhallitus

- henkikirjoittaja Eila Keränen, Oulun maistraatti
- ylitarkastaja Tuija Vigren, Verohallitus
- apulaisjohtaja Outi Haunio-Rudanko, Kuluttajavirasto
- erikoistutkija Antti Ihamäki, Kilpailuvirasto
- lakimies Johanna Aalto, lapsiasiavaltuutetun toimisto
- asianajaja Tuomas Lehtinen, Suomen Asianajajaliitto
- apulaisjohtaja Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari
- puheenjohtaja Timo Mäki, Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry
- vahinkovakuutuspäällikkö Hannu Ijäs, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ry
- varapuheenjohtaja Kristian Vuorilehto, Luottomiehet - Kreditmännens ry
- kihlakunnanvouti Lauri Kykkänen, Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry
- varapuheenjohtaja Lauri Kykkänen, Suomen Kihlakunnanvoudit ry
- johtaja Erkki Kontkanen, Suomen Pankkiyhdistys ry
- puheenjohtaja Harri Lepolahti, Suomen Ulosottomiesten yhdistys JHL ry
- johtaja Rauno Vanhanen, Suomen Yrittäjät ry
- professori Matti Rudanko ja puheenjohtaja Reijo Sivén, Katakombista elämään kansanliike ry
- professori Erkki Havansi
- professori Urpo Kangas
- professori Ari Saarnilehto.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- sisäasiainministeriö
- Tampereen käräjäoikeus
- Suomen Kuntaliitto
- Avustavat ulosottomiehet ja haastemiehet ry
- Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry
- Suomen Rahoitusyhtiöiden Yhdistys ry.

Lisäksi useat eri yhteisöt ja yksityiset kansalaiset ovat toimittaneet valiokunnalle kannanottonsa asian johdosta.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi ulosotokaari, jolla kumottaisiin vuodelta 1895 oleva ulosottolaki. Esitys perustuu suurelta osin aiempiin ulosottolain osittaisuudistuksiin.

Velkavastuun enimmäiskesto koskeva säännös lisättäisiin ulosotokaareen. Saatava vanhenntuisi lopullisesti sen jälkeen, kun ulosottooperusteen määräaika (15 tai 20 vuotta) on kulunut umpeen. Tuomioistuimien voisi kuitenkin tietyin edellytyksin jatkaa määräaika kymmenellä vuodela.

Ulosotokaareen otettaisiin keskeiset säännökset uudesta kaksiportaisesta ulosotto-organisaatiosta. Ulosottojärjestä koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, että voitaisiin muodostaa nykyistä suurempia paikallisyksiköitä. Valtakunnallisena keskusviranomaisena toimisi hallintovirasto, joka hoitaisi suurimman osan nykyisin oikeusministeriölle kuuluvista tehtävistä. Lää-

ninhallituksille kuuluvat ulosoton väliportaan tehtävät siirtyisivät mainitulle virastolle. Ulosoton keskushallinnosta säädettäisiin tarkemmin myöhemmin annettavalla lailla.

Ehdotuksen mukaan ulosottomiehen tulisi tehdä holhousviranomaiselle ilmoitus, kun alle 18-vuotiaasta vastaan on tullut vireille ulosottoasia, joka perustuu riita-asiassa annettuun tuomioon. Vastaava ilmoitus tehtäisiin myös silloin, kun alaikäiseltä peritään veroja ulosotossa. Alle 15-vuotiaista ei annettaisi tietoja luottotietotoimintaa varten.

Verojen ja maksujen perimisestä ulosottoon annettu laki korvattaisiin uudella verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annettavalla lailla. Siihen otettaisiin tarkistettuina nykyisen vero-ulosottolain säännökset.

Oikeudenkäymiskaaren turvaamistoimissään-
nöksiin tehtäisiin täsmennys, joka koskee ulosottomiehelle asetettavaa vakuutta. Viranomais-

ten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin otettaisiin säännös siitä, että ulosottomies saa antaa velkojalle tarpeellisia tietoja ulosotto-perusteen määrääjän jatkamista koskevaa kan- netta varten.

Uuden ulosottokaaren ja verotäytäntöönpano- lain johdosta ehdotetaan lisäksi eräitä muutok- sia myös useisiin muihin lakeihin.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voi- maan vuoden 2008 alusta. Ulosoton keskushal- lintoa koskevien säännösten voimaantulosta sää- dettäisiin erikseen lailla.

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 133/2003 vp ehdotetaan ve- lan vanhentumisesta annettua lakia muutettavak- si siten, että rahavelka vanhentuu 15 vuoden ku- luttua siitä, kun velasta on annettu lainvoimai- nen tuomio tai muu siihen rinnastettava ulosot- toperuste. Rahavelka vanhentuisi kuitenkin vii- meistään 20 vuoden kuluttua velan erääntymi- sestä. Tuomioistuin voisi väärinkäytöstilanteis- sa jatkaa vanhentumisaikaa kymmenellä vuodel- la.

Lakialoitteessa LA 33/2004 vp ehdotetaan ulosottolakia muutettavaksi siten, että velallisel- le on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jollei ulosottihakemukseen ole liitetty ulosotto-perus- tetta alkuperäisenä tai viranomaisen antamana jäljennöksenä. Jos saatava perustuu tavalliseen velkakirjaan, joka on kadonnut tai jota ei ole

muusta syystä mahdollista liittää hakemukseen, ulosottomies voisi toimittaa täytäntöönpanon vain, jos velallinen ei vastusta täytäntöönpanoa. Saatavan tultua perityksi hakijan olisi viipymät- tä toimitettava velkakirja velalliselle mitätöi- tynä.

Lakialoitteessa LA 57/2006 vp ehdotetaan velan vanhentumisesta annettua lakia muutet- tavaksi siten, että rahavelka vanhentuu 12 vuo- den kuluttua velan ulosoton tai sen perusteen al- kamisesta. Vanhentumisen määräaika nousisi 15 vuodeksi 1.3.2008. Rahavelka vanhentuisi kuitenkin viimeistään 20 vuoden kuluttua velan erääntymisestä.

Toimenpideoitteet

Toimenpideoitteessa TPA 32/2004 vp ehdo- tetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin selvit- tääkseen, miten alaikäisiä voidaan nykyistä pa- remmin suojata sellaiselta ei-vapaaehtoiselta omistamiselta, josta aiheutuu julkisoikeudel- lisiä menoja tai juoksevia kuluja, jotka voivat maksamattomina johtaa pitkäaikaisiin kohtuut- tomiin seurauksiin alaikäisille.

Toimenpideoitteessa TPA 117/2004 vp eh- dotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vel- kojen takaajina, mutta myös velallisina vel- kavankeuteen joutuneiden kansalaisten ulosot- toon menevien tulojen alarajan nostamiseksi esim. 1 000 euroksi kuukaudessa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

1 Yleistä

Esitys muodostaa ulosottolainsäädännön koko- naisuudistuksen neljännen ja viimeisen vaiheen. Kokonaisuudistuksen aikaisemmissa vaiheissa uudistetut ulosottolain säännökset siirretään uu- teen ulosottokaareen ja vuonna 1895 säädetty ulosottolaki kumotaan.

Vaikka ehdotettu ulosottokaari suurelta osin pohjautuukin aikaisempiin osittaisuudistuksiin, esitys sisältää myös merkittäviä uudistuksia. Uusilla säännöksillä luodaan puitteet nykyistä tarkoituksenmukaisemmalle ja tehokkaammalle ulosotto-organisaatiolle. Kokonaisuudistuksen toisessa vaiheessa hyväksytyjä säännöksiä ulos- otto-perusteen täytäntöönpanokelpoisuuden mää- rääikaisuudesta kehitetään edelleen. Nyt ehdote- taan säädettäväksi, että saatava myös aineel- lisesti vanhentuu, kun ulosotto-perusteen määrä-

aika kuluu umpeen. Tämän seurauksena velallisten asema selkeytyy ja paranee. Alaikäisiä pyritään suojaamaan perusteettomalta velkaantumiselta säätämällä ulosottomiehelle velvollisuus tehdä holhousviranomaiselle ilmoitus alaikäistä koskevan ulosottoasian vireilletulosta. Lisäksi uudistetaan muun muassa verojen ja muiden julkisten saatavien ulosottoa koskeva sääntely.

Nyt loppuun saatettavalla mittavalla kokonaisuudistuksella on luotu ajanmukainen ja selkeä ulosottolainsäädäntö. Ulosottokaaren säännösten pohjalta toteutetaan luottoyhteiskunnan tarpeita palvelevaa ulosottoa, jossa tehokkuus- ja kohtuusnäkökohdat otetaan tasapainoisesti huomioon ja johon liittyvät asianmukaiset oikeusturvan takeet.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

2 Ulosotto-organisaation uudistaminen

2.1 Paikallinen hallinto

Esityksessä ehdotetaan ulosoton paikallishallintoa koskevia säännöksiä muutettaviksi niin, että nykyistä suurempien ulosotopiirien muodostaminen tulee mahdolliseksi. Tarkoituksena on vähentää ulosotopiirien lukumäärää nykyisestä 51:stä 22:een. Kaikissa piireissä ulosottotointa hoitaisi erillisvirasto.

Hallintovaliokunta on antamassaan lausunnossa puoltanut ehdotusta. Lausunnossa on katsottu, että ulosoton piirikoon suurentaminen lisää mahdollisuuksia erikoistumiseen ja erikoisperinnän laajentamiseen. Myös henkilöstön koulutus ja henkilöstöhallinto voidaan järjestää nykyistä tehokkaammin. Lisäksi voidaan edistää suuremman yhtenäisyyden saavuttamista käytännön menettelytavoissa ja lainkäyttöratkaisuissa. Hallintovaliokunnan näkemyksen mukaan olennaista on, että ulosoton paikallishallinto kykenee myös vastaisuudessa hoitamaan ulosoton tehtävät tehokkaasti ja laadukkaasti

sekä turvaamaan palvelujen saatavuuden maan eri osissa.

Myös perustuslakivaliokunta on antamassaan lausunnossa korostanut sitä, että ulosottopalvelujen alueellisesta saatavuudesta on huolehdittava.

Lakivaliokunta yhtyy hallintovaliokunnan näkemykseen piirikoon suurentamiseen liittyvistä eduista ja ulosoton paikallishallinnon toiminnalle asetettavista yleisistä tavoitteista. Palvelujen alueellisen saatavuuden turvaamisen kannalta on myönteistä, että ulosottokaariehdotukseen on otettu säännös, jonka mukaan ulosottolaitoksen keskushallinnosta vastaavan hallintoviraston tulee erityisesti huolehtia ulosottolaitoksen palvelujen alueellisesta saatavuudesta. Lakivaliokunta korostaa kuitenkin sitä, että palvelujen alueellisesta saatavuudesta on huolehdittava ennen kaikkea jo siinä vaiheessa, kun päätetään ulosottovirastojen toimialueista ja toimipaikoista.

Valiokunta toteaa, että ulosottolaitoksen henkilöstön asema on siirtymäsäännöksissä turvattu asianmukaisella tavalla.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta puoltaa ulosoton paikallishallintoa koskevien säännösehdoitusten hyväksymistä jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa selostettavalla tavalla tarkistettuina.

2.2 Kielellisten oikeuksien turvaaminen

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon yhtyen lakivaliokunta korostaa sitä, että paikallisten ulosottovirastojen toimialueita ja toimipaikkoja järjestettäessä on huolehdittava perustuslain 17 §:ssä turvattujen kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

Hallituksen esityksessä on todettu (s. 22/I), että ulosotopiirien sisäisellä töiden järjestämisellä turvataan se, että nykyistä isommissa piireissä on saatavilla palvelua myös ruotsin kielellä niin kuin kielilainsäädäntö edellyttää. Piirien yhdistämisen on todettu johtavan siihen, että aiempaa useampi ulosotopiiri on kaksikielinen. Kaksikielisessä piirissä kielellisten oikeuksien turvaamisessa voidaan esityksen mukaan hyödyntää vastaavan ulosottomiehen järjestelmää niin, että kansalliskielillä annetaan palvelua sen

mukaan, onko velallinen suomen- vai ruotsinkielinen.

Valiokunta kannattaa suunniteltujen järjestelyjen toteuttamista. Ulosottopiirin sisäinen töiden järjestäminen voi valiokunnan mielestä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että suuressa ulosottovirastossa, joka toimii osastoihin jakaantuneena, ruotsinkielisten velallisten asiat voidaan keskittää yhdelle osastolle, jos tätä pidetään tarkoituksenmukaisena ratkaisuna.¹

Valiokunta ei kuitenkaan pidä edellä esitetyjä organisatorisia järjestelyjä välttämättä riittävänä keinona turvata ulosoton asiakkaiden kielellisten oikeuksien toteutuminen. Ulosottopiirien määrän vähentäminen saattaa johtaa siihen, että eräät nykyiset ulosottopiirit, joiden toimialueen väestön enemmistön kieli on ruotsi, yhdistyvät sellaisiin piireihin, joiden toimialueen väestön enemmistön kieli on suomi.² Tällä olisi puolestaan vaikutusta henkilöstön kielitaitovaatimuksiin. Tämän johdosta valiokunta viittaa siihen, mitä kielellisten oikeuksien turvaamisesta on esitetty syyttäjälaitoksen paikallisorganisaation uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä ja lakivaliokunnan siitä antamassa mietinnössä (LaVM 19/2006 vp — HE 84/2006 vp).

Mainitussa hallituksen esityksessä oli todettu (s. 13/II) syyttäjälaitoksen paikallishallinnon uudistamisen johtavan siihen, että jatkossa on syyttäjänvirastoja, joiden alueella sijaitsevien palvelutoimistojen kielijakaumat ovat erilaiset. Tämän vuoksi hallituksen esityksen mukaan tarkoituksena oli, että julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) nojalla valtioneuvoston asetuksella osalle syyttäjistä säädetään tavanomaista korkeampia ruotsin kielen taidon vaatimuksia.

Valiokunta piti esityksestä antamassaan mietinnössä (s. 4/II) suunniteltua toimenpidettä sinänsä hyvin tärkeänä mutta katsoi, ettei se yksis-

tään riitä turvaamaan kielellisten oikeuksien toteutumista. Valiokunta totesi, että paikallissyöttäjän kanssa asioimaan pyrkivä ottanee useimmiten ensimmäiseksi yhteyttä asianomaisen yksikön kansliahenkilökuntaan, joten myös siihen lukeutuvilla henkilöillä tulee olla riittävät kielelliset valmiudet ohjata ja opastaa kaikkia asiakkaita asianmukaisen palvelun edellyttämällä tavalla asiakkaiden omasta kielestä riippumatta. Valiokunta katsoi, että paikallista syyttäjätointia järjestettäessä on sen vuoksi huolehdittava syyttäjien kielitaidon lisäksi siitä, että muun paikallisyksikössä työskentelevän henkilökunnan kielitaito vastaa kullakin toimialueella esiintyviä tarpeita.

Valiokunta katsoo, että nämä syyttäjälaitoksen paikallisorganisaation henkilöstön kielitaitovaatimusten osalta esitetyt näkökohdat on otettava vastaavasti huomioon ulosottolaitoksen paikallisorganisaation henkilöstön kielitaitovaatimuksia koskevassa sääntelyssä.

Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että ulosottoviraston nykyinen ruotsinkielinen nimitys "exekutionsverk" on vanhentunut. Siitä on luontevaa luopua tässä yhteydessä, kun säädetään uusi ulosottokaari ja uudistetaan ulosottolaitoksen paikallishallintoa. Valiokunta ehdottaa sen korvattavaksi ajanmukaisella nimityksellä "utsökningsverk". Jotta tästä ei aiheudu tarpeettomia kustannuksia, ulosottoviraston vanhaa ruotsinkielistä nimeä voidaan kuitenkin tarvittaessa käyttää nimikylteissä, lomakkeissa ja muissa vastaavissa yhteyksissä kohtuullisen siirtymäkauden ajan.

2.3 Ulosoton keskushallinto

Esityksessä ehdotetaan, että ulosoton väliportaan hallinnosta luovutaan. Nykyisin lääninhallituksille kuuluvat väliportaan hallintotehtävät siirretään myöhemmin perustettavalle ulosoton hallintovirastolle. Hallintovirastolle siirretään myös oikeusministeriön nykyisin hoitamat ulosottotoimen operatiiviseen ohjaukseen kuuluvat tehtävät.

Hallintovaliokunta on antamassaan lausunnossa katsonut, että hallinnon ja operatiivisten ohjaustehtävien keskittäminen perustettavaan

¹ Ks. käräjäoikeuksien osalta vastaavasti käräjäoikeuslain (581/1993) 18 a §:n 3 momentti.

² Ks. Länsi-Suomen lääninhallituksen asettaman työryhmän loppuraportti 2006: "Ruotsinkielisen palvelun turvaaminen ulosotossa — huomioon ottaen laissa säädetty kielelliset oikeudet", s. 5 ss.

hallintovirastoon mahdollistaa erikoistumisen ja käytettävissä olevien voimavarojen nykyistä tehokkaamman hyödyntämisen. Kun ulosottopii-rien määrä vähenee suunniteltuun 22:een, alueelliselle hallinnolle ei ole enää perustetta. Hallintovaliokunta ei ole pitänyt asianmukaisena myöskään sitä, että ulosoton ohjaus- ja hallintotehtävät, jotka ovat luonteeltaan pääosin valtakunnallisia, sijoitettaisiin johonkin yksittäiseen lääninhallitukseen.

Lakivaliokunta yhtyy hallintovaliokunnan kantaan ja puoltaa ulosoton keskushallinnon järjestämistä esityksessä ehdotetulla tavalla. Samalla valiokunta korostaa sitä, että hallintovirastolle kuuluu vain ulosottoimen hallinnollinen johto, ohjaus ja valvonta. Uudenlainen keskushallintomalli ei siten kavenna ulosottomiehille kuuluvaa harkintavaltaa yksittäisissä ulosottoasioissa.

3 Velan vanhentuminen ulosottoerusteen määräajan päättymisen johdosta

3.1 Yleistä

Esityksessä ehdotetaan, että yksityishenkilön velka vanhentuu pääsääntöisesti 15 vuoden kulu- tusta siitä, kun velasta on annettu lopullinen ulosottoeruste. Vanhentumisaika on kuitenkin 20 vuotta, jos myös velkoja on yksityishenkilö taikka jos korvaussaatava perustuu rikokseen, josta velallinen on tuomittu vankeuteen tai yhdyskuntapalveluun. Vanhentumisen seurauksena velallisen maksuvelvollisuus lakkaa. Velkaa ei siten voida periä ulosotossa eikä yksityisesti. Sitä ei voida periä myöskään velallisen kuolinpesästä.

Ehdotettujen säännösten mukaista vanhentumista ei voida katkaista. Tuomioistuimien voi kuitenkin velkojan kanteesta jatkaa vanhentumisaikaa kymmenellä vuodella, jos velallinen on laissa yksilöidyn tavoin menetellyt sopimattomasti velkojia kohtaan.

Niin kuin edellä on todettu, ehdotuksella kehitetään edelleen ulosottoerusteen täytäntöönpanokelpoisuuden määräaikaisuutta koskevaa sääntelyä, joka on otettu lakiin ulosottolainsäädännön kokonaisuudistuksen toisen vaiheen yh-

teydessä. Sitä koskevaa hallituksen esitystä käsitellessään lakivaliokunta totesi, että sääntely, jonka mukaan ulosottoeruste menettää täytäntöönpanokelpoisuutensa, mutta saatava ei samalla vanhennu, herättää lukuisia kysymyksiä sääntelyn seurauksista ja oikeusvaikutuksista (LaVM 34/2002 vp, s. 5/II). Valiokunta pitää nyt ehdotettua sääntelyä tarpeellisena ja perusteltuna keinona ratkaista jo aikaisemmin ennakoitujen ongelmien. Sen seurauksena velallisen asema ulosottoerusteen määräajan päättymisen jälkeen muodostuu selkeäksi.

Ylivelkaantuneet henkilöt joutuvat usein turvautumaan yhteiskunnan kustantamiin sosiaali- etuuksiin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esimerkiksi toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkaista monet ovat ylivelkaantuneita. Pitkään jatkuvat taloudelliset vaikeudet synnyttävät lisäksi usein sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia. Tieto siitä, että velkavastuulla on päätöspiste, vaikkakin pitkän ajan kuluttua, on valiokunnan näkemyksen mukaan omiaan vähentämään tällaisten ongelmien syntymistä. Velkavastuun määräaikaisuus myös kannustaa velallisia pysymään aktiivisina yhteiskunnan jäseninä ja ehkäisee harmaata taloutta. Kaiken kaikkiaan velkavastuun määräaikaisuus siis alentaa monin eri tavoin yksilöille ja yhteiskunnalle velkaongelmista aiheutuvia haittoja ja kustannuksia.

Ehdotetut vanhentumisaajat ovat niin pitkiä, ettei velkavastuun määräaikaisuus valiokunnan näkemyksen mukaan vaaranna velallisten maksumoraalia. Lisäksi on huomionarvoista, että vanhentumisaikaa voidaan edellä todetuilla tavoin jatkaa velallisen moitittavan menettelyn perusteella.

Talousvaliokunta on antamassaan lausunnossa puoltanut ehdotettua sääntelyä. Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että ehdotetulle sääntelylle voidaan katsoa olevan perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät ja yhteiskunnallisesti painavat perusteet.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta puoltaa ehdotettua sääntelyä. Valiokunta ehdottaa kuitenkin säännöksiin joitakin tarkistuksia,

joita selostetaan jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa.

3.2 *Rajaus velkoihin, joista on ulosottoperuste*

Ehdotettu vanhentumissäännös koskee vain saatavia, joista on hankittu ulosottoperuste. Laki-aloitteessa LA 133/2003 vp on ehdotettu toisijaista säännöstä, jonka mukaan velka vanhen-tuisi aina viimeistään 20 vuoden kuluttua velan erääntymisestä. Talousvaliokunta on lausunnossaan esittänyt, että lakivaliokunnassa ratkaistai-siin myös sellaisten velkojen lopullinen vanhen-tuminen, joita ulosottokaaren säännökset täytän-töönpanokelpoisuuden määräaikaisuudesta ei-vät koske.

Lakivaliokunta toteaa, että velan erääntymi-sestä alkava vanhentumisaika, joka ei olisi kat-kaistavissa, olisi huomattava muutos nykyiseen yksityisoikeudelliseen sääntelyyn. Tällaisen muutoksen toteuttaminen edellyttäisi huolellista lainvalmistelua, jossa olisi muun muassa perus-teellisesti selvitettävä tällaisen vanhentumisen vaikutukset velallisten ja velkojien asemaan sekä luotonantojärjestelmään kokonaisuudes-saan. Tällaista sääntelyä tulisi arvioida myös pe-rustuslain 15 §:ssä turvatun omaisuudensuojan kannalta. Näistä syistä lakivaliokunta tässä yh-teydessä puoltaa hallituksen esityksen mukaista rajausta.

3.3 *Ehdotetun sääntelyn suhde velkajärjeste-lyyn*

Yksityishenkilön velkajärjestelystä annettu laki (57/1993) toteuttaa osaksi samoja tavoitteita kuin nyt ehdotettu vanhentumissääntely. Järjes-telmät eroavat kuitenkin toisistaan merkittävästi. Velkajärjestely on kokonaisvaltainen, vel-lisen kaikkia velkoja koskeva menettely, jonka alkaminen perustuu aina tuomioistuimen yksit-täistapauksessa tekemään päätökseen. Se kos-kee siten vain suhteellisen suppeaa velallisryh-mää. Nyt ehdotetut vanhentumissäännökset puolestaan ovat yleisiä ja koskevat kaikkia vel-lisen asemassa olevia yksityishenkilöitä. Toi-saalta uusia säännöksiä sovelletaan velka- eikä velalliskohtaisesti.

Velkajärjestelyssä maksuohjelman kesto on tavallisten velkojen osalta yleensä viisi vuotta. Vakuusvelkojen osalta maksuohjelman kesto saattaa kuitenkin olla yli 15 vuotta. Ehdotettu sääntely voi siten johtaa tilanteeseen, jossa vel-kajärjestelyn maksuohjelmassa maksettavaksi määrätty vakuusvelka vanhentuu ennen mak-suohjelman päättymistä. Valiokunta ei kuiten-kaan pidä tätä periaatteellisesti ongelmallisena, sillä vanhentunutkin velka voidaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003, jäljempänä *vanhentumislaki*) 16 §:n 1 momentin mukaan periä vakuuden arvosta. Käytännössä säännökset tarkoittavat valiokunnan näkemyksen mu-kaan sitä, että velkajärjestelyn maksuohjelma pysyy voimassa huolimatta siitä, että siinä mak-settavaksi määrätty vakuusvelka ulosottoperus-teen määräajan päättymisen johdosta vanhen-tuu. Jos velallinen laiminlyö noudattaa mak-suohjelmaa, velka voidaan yksityishenkilön vel-kajärjestelystä annetun lain 42 §:n 1 momentis-sa säädetyin tavoin periä vakuuden arvosta.

3.4 *Takaajan asema*

Valiokunta on esitystä käsitellessään kiinnit-tänyt huomiota erityisesti takaajan asemaan. Va-liokunta ehdottaa säännösehdotuksia täydennet-täviksi, jotta takaajan asema turvattaisiin niissä tilanteissa, joissa ulosottoperusteen määräaikaa päävelallisen osalta jatketaan. Valiokunnan eh-dotuksia selostetaan tarkemmin jäljempänä yksi-tyiskohtaisissa perusteluissa.

Lisäksi valiokunta on tarkastellut niiden ta-kaajien asemaa, jotka ovat maksettuaan velan päävelallisen puolesta tulleet itse velkojan ase-maan suhteessa päävelalliseen. Tällaisen takaa-jan kannalta saattaa tuntua kohtuuttomalta, että myös hänen takautumissaatavansa päävelalliselta vanhentuu ehdotettujen säännösten mukaises-ti.

Valiokunta on kuitenkin asiaa harkittuaan katsonut, ettei takautumissaatavien vanhentumi-sesta ole perusteltua ottaa lakiin poikkeussään-nöksiä. Takautumissaatavien rajaaminen pysy-västi tai edes jonkinlaisen siirtymäkauden ajaksi vanhentumissäännöksen soveltamisen ulkopuo-lle johtaisi erittäin monimutkaiseen ja vaikeas-

ti sovellettavaan sääntelyyn. Poikkeussäännösten ottaminen lakiin aiheuttaisi myös vaikeita rahanveto- ja yhdenvertaisuuskysymyksiä suhteessa muihin velkojan asemassa oleviin yksityishenkilöihin, erityisesti henkilövahingon perusteella korvaukseen oikeutettuihin rikosten uhreihin. Velallisten kannalta tarkasteltuna poikkeussäännökset tarkoittaisivat sitä, että tiettyjen velkojen osalta jäisivät ennalleen ne ongelmat, joiden vuoksi ehdotettuja vanhentumissäännöksiä ylipäätään ollaan säätämässä. Valiokunta huomauttaa lisäksi, että yksityisvelkojan hyväksi on jo hallituksen esityksessä ehdotetun sääntelyn mukaan voimassa tavanomaista pitempi 20 vuoden perintäaika, jota voidaan vielä jatkaa kymmenellä vuodella, jos velallinen sen aikana epäasianmukaisin toimin välttelee täytäntöönpanoa.

3.5 Tiedotus ja seuranta

Valiokunta pitää tärkeänä, että oikeusministeriö tiedottaa tehokkaasti uusista vanhentumissäännöksistä ja niiden vaikutuksista velkojien, velallisten ja takaajien asemaan. Tiedotuksessa on tarkoituksenmukaista käyttää useita tiedonvälityskanavia, verkkotiedotus mukaan luettuna, ja siinä on syytä erityisesti tavoitella selkeyttä ja kansantajuisuutta. Uusien säännösten ymmärtämistä voi pyrkiä helpottamaan mm. esimerkkitaustauksen avulla.

Valiokunta pitää tarpeellisena, että oikeusministeriö tarkkaan seuraa uusien vanhentumissäännösten soveltamista ja riittävän seurantaajan jälkeen laaja-alaisesti arvioi niiden vaikutukset velkojien ja velallisten sekä muiden velasta vastuussa olevien, kuten takaajien, asemaan. Osana tätä arviota on aiheellista selvittää myös, olisiko velan vanhentumista koskevaa sääntelyä perusteltua kehittää edelleen esimerkiksi ulottamalla katkaisemiskelvotonta vanhentumista koskeva sääntely koskemaan myös sellaisia saatavia, joista ei ole hankittu ulosottoperustetta.

4 Alaikäisten suojaaminen perusteettomalta velkaantumiselta

Esityksessä ehdotetaan, että ulosottomiehen tulee tehdä holhousviranomaiselle ilmoitus, kun alle 18-vuotiaasta vastaan on tullut vireille ulosottoasia, joka perustuu riita-asiassa annettuun tuomioon. Vastaava ilmoitus tehtäisiin myös silloin, kun alaikäiseltä peritään veroja ulosotossa. Esityksen perustelujen mukaan (s. 24/I) tarkoituksena on, että holhousviranomaisen ottaisi yhteyttä alaikäisen huoltajiin ja selvittäisi sitä, minkä vuoksi alaikäinen on joutunut maksuvelvolliseksi.

Lisäksi alaikäisten suojaamiseksi ehdotetaan, että alle 15-vuotiaasta ei anneta todistusta ulosottorekisteristä ja ettei luottotietotoiminnan harjoittajalle anneta laissa tarkoitettuja tietoja.

Talousvaliokunta on antamassaan lausunnossa pitänyt ehdotettua sääntelyä perusteltuna. Talousvaliokunta on katsonut, että holhousviranomaisten yhteydenottomahdollisuus alaikäisen huoltajaan ennalta ehkäissee alaikäisen velkaantumista. Yhteydenoton johdosta osa perintään jo tulleista saatavista hoidettaneen niin, että pakkoperinnän tarve poistuu. Sääntelyn on arvioitu myös kannustavan rahoittajia entistä suurempaan varovaisuuteen.

Asiantuntijakuulemisessa on esitetty, että sääntelyn tehostamiseksi lakiin tulisi ottaa täsmälliset säännökset siitä, mihin toimenpiteisiin holhousviranomaisen on ryhdyttävä saatuaan ulosottomiehen ilmoituksen. Lakivaliokunta toteaa, että jo holhousvoimasta annetun lain (442/1999) nykyisten säännösten mukaan holhousviranomaisella on laajat valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin sen saatua ulosottomieheltä ilmoituksen alaikäistä koskevasta ulosottoasiasta. Edunvalvoja on velvollinen pyydettäessä antamaan holhousviranomaiselle kaikki tehtäväänsä koskevat tarpeelliset tiedot, tositteet ja asiakirjat (56 §:n 2 momentti). Jos edunvalvoja laiminlyö tämän velvollisuutensa, holhousviranomaisen voi käyttää laissa säädettyjä pakkokeinoja (57 §). Jos päämiehen edun turvaaminen vaatii toimenpidettä, josta edunvalvoja ei ole huolehtinut, holhousviranomaisen voi hakea tuomioistuimelta toisen edunvalvojan määrää-

mistä huolehtimaan siitä (58 §). Äärimmäisissä tapauksissa holhousviranomainen voi hakea tuomioistuimelta edunvalvojan vapauttamista tehtävästään (16, 72 ja 81 §). Koska tilanteet voivat olla hyvin moninaisia, vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta, että holhousviranomainen voi harkita, mihin toimenpiteisiin ulosottomiehen ilmoituksen johdosta on kussakin tapauksessa perusteltua ryhtyä.

Asiantuntijakuulemisessa on esitetty myös, että viranomaisten tulisi puuttua alaikäisten velkaantumiseen jo aikaisemmassa vaiheessa. Näin voitaisiin tehdä esimerkiksi silloin, kun alaikäisen maksuvelvollisuutta koskevaa asiaa käsitellään tuomioistuimessa. Valiokunta pitää kuitenkin tarkoituksenmukaisena, että holhousviranomaisten voimavarojen käyttö ainakin aluksi keskitetään niihin ongelmallisimpiin tapauksiin, joissa asia on edennyt ulosottoperintään saakka. Sääntelyn kehittäminen edelleen on mahdollista myöhemmin, kun nyt ehdotetun sääntelyn soveltamisesta on kertynyt kokemusta.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan kiinnittänyt sääntelyn oikeasuhtaisuuden näkökulmasta huomiota siihen, että ulosottomies on velvollinen tekemään ilmoituksen kaikista ulosottoon tulevista alaikäisen veloista. Perustuslakivaliokunnan mielestä lakivaliokunnan on aiheellista vielä harkita vähäisten velkojen rajaamista ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle.

Lakivaliokunta ei pidä ilmoitusvelvollisuuden rajaamista velan määrän perusteella aiheellisenä. Valiokunnan mielestä ulosottoon saakka edennyttä velan perintää on erityisesti lapsen kohdalla syytä pitää hälytysmerkkinä velan suuruudesta riippumatta. Lisäksi ulosotossa peritään kulloistakin perintään saapuvaa saatavaa, eikä ulosottomiehellä ole tietoa velallisen velkojen kokonaismäärästä. Pienistäkin yksittäisistä veloista saattaa yhdessä muodostua merkittävä velkataakka etenkin alaikäiselle.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta puoltaa ilmoitusvelvollisuutta koskevien säännösehdotusten hyväksymistä muuttamattomina. Koska kysymys on tärkeästä lasten suojaksi sää-

detystä menettelystä, jonka tehokkuus käytännössä jää pitkälti riippumaan holhousviranomaisten omaksumista käytännöistä, uudistuksen tavoitteiden toteutumista on syytä tarkkaan seurata. Valiokunta ehdottaa tätä koskevan lausuman hyväksymistä (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*).

Hallituksen esityksen mukaan (s. 25/I) on lisäksi tarkoituksena, että tietyin käytännön ohjaustoimin, kuten sosiaali- ja terveystieteiden antamalla ns. kuntakirjeellä, kiinnitetään julkisten hoitomaksujen laskuttajien huomiota siihen, ettei laskuja kirjoiteta perusteettomasti alaikäisten nimiin. Valiokunnan mielestä suunnitellut ohjaustoimet ovat tärkeitä alaikäisten suojaamiseksi perusteettomalta velkaantumiselta. Valiokunta pitää tarpeellisenä, että hallitus esittää lakivaliokunnalle vuoden 2007 loppuun mennessä selvityksen siitä, mihin toimiin asiassa on ryhdytty.

5 Maksusopimukset

Ulosottolainsäädännön kokonaisuudistuksen kolmannen vaiheen yhteydessä lakivaliokunta katsoi, että ulosottomiehen tulee pyrkiä edistämään velallisen ja ulosoton hakijan välisiä maksusopimuksia (LaVM 5/2006 vp, s. 11/II). Valiokunta uudistaa tässä yhteydessä tämän kehotuksensa.

Lisäksi valiokunta pitää aiheellisenä, että oikeusministeriö selvittää, kuinka paljon ja millaisia maksusopimuksia ulosotossa tehdään ja miten niillä voidaan helpottaa velallisten asemaa. Selvitystyön osana on valiokunnan mielestä tarpeen selvittää erityisesti, missä määrin tehdään sellaisia sopimuksia, joiden mukaan suoritukset luetaan ensisijaisesti pääoman ja vasta toissijaisesti koron lyhennykseksi.

Maksusopimuksia koskeva selvitys saattaa olla luontevasti yhdistettävissä esimerkiksi siihen tutkimukseen ulosoton suojaosuuksien ja toimeentulotuen suhteista, jollaisen tekemiseen valiokunta aikaisemmin on kehottanut (LaVM 5/2006 vp, s. 4/II).

6 Velallisen tiedonsaantioikeus

Valiokunnan tiedossa on, että ainakin joillakuilla velallisilla on saattanut olla vaikeuksia saada tietoja velkavastuidensa määristä ja perusteista. Valiokunta kiinnittää tämän johdosta huomiota siihen, että kuluvalla vaalikaudella on saatavien perinnästä annettuun lakiin (513/1999) otettu yleinen säännös velallisen oikeudesta saada tietoja. Sen mukaan velallisella on pyynnöstä oikeus saada velkojalta ajantasainen tieto velkojensa kokonaismäärästä ja perusteista, erittely maksamattomista veloista ja niiden lyhennyksistä sekä selvitys velkapääomalle kertyneiden korkojen ja kulujen määräytymisestä. Velallisella on oikeus saada nämä tiedot pääsääntöisesti maksutta.

Saatavien perinnästä annetun lain muuttamista käsitellessään eduskunta on hyväksynyt lakivaliokunnan ehdotuksesta lausuman, jossa on edellytetty hallituksen selvittävän, onko velallisilla riittävät keinot varmistua heiltä perittävien saatavien oikeellisuudesta ja, jos epäkohtia ilmenee, ryhtyvän tarvittaviin toimiin velallisen oikeusaseman parantamiseksi (EV 247/2004 vp). Lakivaliokunta on antaessaan lausunnon hallituksen toimenpidekertomuksesta vuodelta 2005 pitänyt asian seuraamista edelleen tarpeellisena (LaVL 11/2006 vp, s. 3/I).

7 Asiamieskielto julkisen saatavan ulosotossa

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että asiamiehen käyttö julkisen saatavan ulosotossa säilyy kiellettyinä. Valiokunta on tässä yhteydessä päättänyt puoltamaan ehdotusta, mutta katsoo, että asiamieskiellon eduista ja haitoista tarvitaan lisäselvitystä.

Saatavien perinnästä annetun lain 9 §:ään sisältyy vastaavanlainen, joskin alaltaan suppeampi asiamieskielto. Eduskunta on vuonna 2004 hyväksynyt lakivaliokunnan ehdotuksesta lausuman, jossa on edellytetty, että hallitus selvittää mainittuun säännökseen sisältyvien, perintätoimeksiantoja koskevien rajoitusten tarkoituksenmukaisuuden (EV 247/2004 vp). Hallituksen toimenpidekertomuksessa vuodelta 2005 on esi-

tetty, että perintätoimeksiantoja koskevien rajoitusten vaikutuksia ja niiden säilyttämisen tarkoituksenmukaisuutta ryhdytään selvittämään, kun joukkoliikenteen tarkastusmaksuja koskevat lainmuutokset ovat tulleet voimaan ja kunnille on kertynyt kokemuksia tarkastusmaksujen perinnän järjestämisestä ja perinnässä mahdollisesti ilmenevistä ongelmista (K 4/2006 vp, s. 146). Valiokunta pitää tarpeellisena, että eduskunnan aikaisemmin edellyttämän selvityksen yhteydessä selvitetään myös verojen ja maksujen täytäntöönpanosta säädettävän lain 5 §:ään sisältyvän asiamieskiellon tarkoituksenmukaisuus.

Asialla on liittymäkohtia myös vireillä olevaan kunta- ja palvelurakennemuutostukseen, koska kunnat ovat merkittäviä julkisten saatavien velkojia. Mainitun uudistuksen tavoitteena on muun muassa kehittää palvelujen tuotantotapoja ja organisointia (ks. HE 155/2006 vp ja HaVM 31/2006 vp). Valiokunta pitää tarpeellisena, että edellä tarkoitettujen selvitysten yhteydessä arvioidaan myös sitä, onko asiamieskiellosta luopuminen ainakin kuntien saatavien osalta tarpeen, jotta käytettävissä olisi lisää keinoja tehostaa kuntien palvelutuotantoa.

Asiaa selvittäessä on tarkoituksenmukaisuus- ja tehokkuusnäkökohtien ohella annettava merkittävä painoarvo myös velallisten oikeusturvalle. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota velallisten maksettaviksi tulevien perintäkustannusten määrään. Lakivaliokunta on saatavien perinnästä annetun lain muuttamista koskevaa hallituksen esitystä käsitellessään todennut, että perintäkulujen kehitystä on säännöllisesti seurattava (LaVM 14/2004 vp, s. 2/II). Tuossa yhteydessä säädettyjen, 1 päivänä toukokuuta 2005 voimaan tulleiden ns. taulukkomaksuja koskevien säännösten vaikutusta velallisten maksettaviksi tulevien perintäkulujen määriin ei ole toistaiseksi selvitetty. Valiokunta pitää tarpeellisena, että tällainen selvitys on käytettävissä, kun jatkossa harkitaan asiamieskiellon tarpeellisuutta veroulosotossa.

Valiokunta ehdottaa asiaa koskevan lausuman hyväksymistä (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

Yksityiskohtaiset perustelut**1. Ulosottokaari***1 luku. Yleiset säännökset*

11 §. Ulosottolaitoksen organisaatio. Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan ulosottoviraston toimialueista säädettäisiin oikeusministeriön asetuksella.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että ehdotus ei ole asian merkitys huomioon ottaen hyvin sopusoinnussa perustuslain 80 §:n 1 momentin sen lähtökohdan kanssa, jonka mukaan ministeriölle voidaan osoittaa asetuksenantovaltaa lähinnä teknisluonteisissa sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisheikköissä asioissa. Tämän vuoksi ja lausunnosta ilmenevillä muilla perusteilla perustuslakivaliokunta on pitänyt tärkeänä, että toimivalta säätää ulosottopiireistä osoitetaan ministeriön asemesta valtioneuvostolle.

Myös hallintovaliokunta on lausunnossaan katsonut, että ulosottopiirien lukumäärästä päättämisen tulee kuulua valtioneuvoston yleisistunnolle.

Perustuslakivaliokunnan ja hallintovaliokunnan kantoihin viitaten lakivaliokunta ehdottaa asetuksenantovaltuutta muutettavaksi siten, että ulosottopiireistä säädetään oikeusministeriön asetuksen sijasta valtioneuvoston asetuksella.

12 §. Hallintovirasto. Ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan hallintoviraston päällikön nimittää oikeusministeriö. Ottaen huomioon hallintoviraston aseman ulosottolaitoksen valtakunnallisena keskusviranomaisena valiokunta pitää perusteltuna, että sen päällikön nimittää oikeusministeriön sijasta valtioneuvosto. Valiokunta ehdottaa nimittämistoimivaltaa koskevaa säännöstä muutettavaksi tämän mukaisesti.

16 §. Läheiset. Ehdotetun pykälän 2 momentissa määritellään, keitä ulosottokaaren esteellisyyssäännöksissä tarkoitetaan puolisoilla. Säännöksen mukaan puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä. Rekisteröidystä parisuhteesta an-

netun lain (950/2001) 8 §:n 4 momentin nojalla myös rekisteröidyn parisuhteen osapuolet kuuluvat määritelmäsäännöksen piiriin (ks. HE 216/2001 vp, s. 43/I).

Ehdotettu määritelmäsäännös poikkeaa samanaikaisesti vireillä olevassa hallituksen esityksessä HE 52/2006 vp ehdotetuista säännöksistä, joissa määritellään, keitä puolisoilla tarkoitetaan edunvalvontavaltakirjan todistajan sekä valtuutetun ja edunvalvojan esteellisyyttä koskevissa säännöksissä. Nämä määritelmäsäännökset ovat nyt ehdotettua laajempia. Niiden mukaan puolisoina pidetään edellä lueteltujen henkilöiden lisäksi yhteisessä taloudessa muussa parisuhteessa eläviä eli käytännössä samaa sukupuolta olevia yhdessä asuvia parisuhdekumppaneita, jotka eivät ole rekisteröineet parisuhdettaan (ks. HE 52/2006 vp, s. 21/I). On ilmeistä, että myös ulosottomiehen puoleettomuus vaarantuu, jos häneen tällaisessa suhteessa oleva henkilö on ulosottoasiassa asianosaisena. Tämän vuoksi ja lainsäädännön johdonmukaisuuden edistämiseksi valiokunta ehdottaa, että nyt kysymyksessä oleva määritelmäsäännös yhtenäistetään hallituksen esityksessä HE 52/2006 vp ehdotettujen määritelmäsäännösten mukaiseksi.

2 luku. Ulosotoperusteet

26 §. Määräajan jatkaminen. Valiokunta täydentää hallituksen esityksen perusteluita toteamalla, että ulosotoperusteiden määräaikaa voidaan jatkaa vain kerran. Jos velallinen jatkettunkin määräajan kuluessa epäasianmukaisin toimin välttelee täytäntöönpanoa, seurauksena saattaa olla vahingonkorvausvastuu (ks. HE 216/2001 vp, s. 88/II).

27 §. Saatavan lopullinen vanhentuminen. Valiokunta ehdottaa, että pykälän otsikko muutetaan pykälän sisältöä paremmin vastaavaan muotoon *Saatavan vanhentuminen ja määräajan jatkamista koskeva tuomio*.

Pykälän 1 momentissa säädetään saatavan vanhentumisesta ulosotoperusteiden määräajan päättymisen johdosta. Momentin jälkimmäisen virkkeen mukaan saatavasta on määräajan päät-

tymisen jälkeen voimassa, mitä vanhentuneesta velasta säädetään vanhentumislainsa. Sovellettavaksi tulee siten muun muassa vanhentumislain 14 §:n 1 momentti, jonka mukaan velallisen velvollisuus suorittaa velka lakkaa, kun velka vanhentuu. Ulosottokaareen ei tarvita sen kanssa päällekkäistä säännöstä suoritusvelvollisuuden lakkaamisesta. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa momentin ensimmäisestä virkkeestä poistettavaksi maininnan siitä, että velallisen maksuvelvollisuus lakkaa saatavan vanhentuuessa.

Valiokunta ehdottaa lisäksi sellaista terminologista muutosta, että saatavan vanhentumista ei hallituksen esityksessä ehdotetuin tavoin luonnehdita "lopulliseksi". Tällainen luonnehdinta on tarpeeton ja jopa harhaanjohtava. Vanhentuminen ei tosiasiallisesti ole aina lopullista, koska velallisen maksuvelvollisuus alkaa uudelleen, jos ulosottoperusteen määräaika jatketaan alkuperäisen määräajan päättymisen jälkeen. Ehdotetusta terminologisesta muutoksesta huolimatta tarkoituksena on hallituksen esityksen perustelujen (s. 41/II) mukaisesti, että tässä momentissa tarkoitettua vanhentumista ei voida katkaista.

Valiokunta täydentää lisäksi hallituksen esityksen perusteluita seuraavilla ehdotetun säännöksen tarkoitusta ja vaikutuksia koskevilla huomautuksilla.

Perustilanteessa vanhentuminen tapahtuu sinä ajankohtana, jona ulosottoperusteen alkuperäinen määräaika (15 tai 20 vuotta) kuluu umpeen. Jos kuitenkin tuomioistuimien ennen alkuperäisen määräajan päättymistä määrää määräajan jatkuamaan, velka vanhentuu vasta sinä ajankohtana, jona jatkettu määräaika päättyy.

Jos ulosottoperusteen määräaika puolestaan jatketaan vasta alkuperäisen määräajan päättymisen jälkeen, velka vanhentuu ensimmäisen kerran alkuperäisen määräajan päättyessä ja uudelleen jatkettuna määräajan päättyessä. Tällaisessa tapauksessa velkasuhde ei ole voimassa alkuperäisen määräajan päättymisen ja määräajan jatkamista koskevan tuomion antopäivän välisenä aikana.

Ehdotettu uusi vanhentumissäännös ei vaikuta muiden vanhentumissäännösten soveltami-

seen. Vaikka ulosottoperusteen määräaika ei ole vielä päättynyt, velka voi siten vanhentua esimerkiksi vanhentumislain 13 §:n 2 momentissa säädetyn viiden vuoden vanhentumisajan kulu-
tua umpeen, jollei vanhentumista ole mainitussa laissa edellytetyin tavoin katkaistu.

Niin kuin edellä on todettu, tässä momentissa tarkoitettuna saatavan vanhentumisella on samat oikeusvaikutukset kuin velan vanhentumisella vanhentumislain mukaan. Sovellettavaksi tulee siten muun muassa vanhentumislain 19 §:n 2 momentti. Sen mukaan siinä tapauksessa, että velalliset vastaavat yhteisvastuullisesti samasta velasta ja velka vanhentuu jonkun velallisen osalta, kukin jäljelle jäävistä velallisista vastaa vain oman osuutensa suorittamisesta. Jos ulosottoperusteen määräaika yhden velallisen osalta kuluu umpeen, muut yhteisvelalliset vastaavat siis tämän jälkeen vain kukin omasta osuudestaan.

Selvyyden vuoksi valiokunta toteaa, että mainittu vanhentumislain säännös ei vaikuta sen velallisen vastuuseen, jonka osalta velka on ulosottoperusteen määräajan päättymisen johdosta vanhentunut. Jos ulosottoperusteen määräaika hänen osaltaan myöhemmin jatketaan, hän vastaa siis lähtökohtaisesti koko velasta. Tällainen lopputulos, johon vanhentumislain voimassa olevan säännöksen soveltaminen nyt kysymyksessä olevassa tilanteessa johtaa, on valiokunnan mielestä perusteltu ottaen huomioon, että määräajan jatkaminen perustuu velallisen moitittavaan menettelyyn.

Kun saatava käsillä olevan momentin nojalla vanhentuu, takaajan vastuu lakkaa takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain (361/1999) 15 §:n 1 momentin nojalla. Sama koskee mainitun lain 41 §:n nojalla myös vierasvelkapantin antajan vastuuta.

Pykälän 2 momentissa säädetään määräajan jatkamista koskevasta tuomiosta. Perustelujen (s. 43/I) mukaan momentti koskee sitä perustilannetta, että jatkamistuomio annetaan alkuperäisen määräajan päättymisen jälkeen. Jotta sääntely olisi helpommin ymmärrettävää, valiokunta on lisännyt säännökseen nimenomaisen maininnan tästä sen soveltamisalan rajauksesta.

Ehdotetun säännöksen mukaan velalliselle asetettaisiin aina maksuvelvollisuus sellaisena kuin se oli määräajan päättyessä. Tietyissä tilanteissa maksuvelvollisuuden määrä on kuitenkin saattanut tämän jälkeen muuttua. Velasta on voitu määräajan päättymisen jälkeen saada osasuoritus esimerkiksi pantin rahaksimuuton johdosta. Yhteisvelallisten vastuu velasta on saattanut vanhentumislain 19 §:n 2 momentin nojalla hajautua, jos velka on vanhentunut jonkun muun kuin nyt kysymyksessä olevan velallisen osalta. Näin tapahtuu esimerkiksi siinä tyypillisessä tilanteessa, että samassa tuomiossa on asetettu maksuvelvollisuus kaikille yhteisvelallisille, jolloin ulosottoperusteen määräaika kaikkien osalta päättyy samana ajankohtana. Koska mainittua säännöstä sovelletaan itsenäisesti, se velallinen, jonka osalta määräaika jatketaan, vastaa tällöin vain oman osuutensa suorittamisesta. Valiokunta ehdottaa käsillä olevaa momenttia tarkistettavaksi siten, että siitä ilmenee tuomioistuimen velvollisuus ottaa jatkamistuomiota antaessaan huomioon tällaiset myöhemmät muutokset maksuvelvollisuudessa.

Momentin ehdotettu sanamuoto saattaa synnyttää sellaisen virheellisen käsityksen, että jatkamistuomio olisi kokonaan uusi suoritustuomio. Epäselvyyksien välttämiseksi valiokunta ehdottaa momenttia täydennettäväksi maininnalla siitä, että jatkamistuomiossa asetettava maksuvelvollisuus on voimassa vain jatkettun määräajan päättymiseen saakka. Valiokunta toistaa tässä yhteydessä aikaisemmin esittämänsä huomautuksen, että velallisen oikeusturvan kannalta on suotavaa, että tuomiossa nimenomaisesti mainitaan se uusi päivämäärä, johon asti täytäntöönpanokelpoisuus jatkuu (LaVM 34/2002 vp, s. 9/I).

Valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 3 momentin, joka koskee ennen ulosottoperusteen alkuperäisen määräajan päättymistä annettavaa jatkamistuomiota. Käytännössä esiintyy todennäköisesti varsin harvoin tilanteita, joissa ehdotettu säännös tulee sovellettavaksi. Ulosottoperusteen määräajan jatkaminen on ylipäätään tarkoitettu poikkeukselliseksi (LaVM 34/2002 vp, s. 9/I). Lisäksi jatkamiskan-

teen nostaminen ennen alkuperäisen määräajan päättymistä on tarkoitettu poikkeukselliseksi (HE s. 43/I). Soveltamistilanteiden harvinaisuudesta huolimatta valiokunta pitää säännöstä tarpeellisena, jotta sääntely olisi kattavampaa ja ymmärrettävämpää.

Ennen määräajan päättymistä annettava jatkamistuomio on luonteeltaan erityistyyppinen tuomio, joka muistuttaa vahvistustuomiota. Siinä vahvistetaan, että alkuperäinen ulosottoperuste säilyy täytäntöönpanokelpoisena jatkettun määräajan päättymiseen saakka eli 26 §:n 1 momentin mukaisesti kymmenen vuotta laskettuna alkuperäisen määräajan päättymisestä. Täytäntöönpanoa voidaan siten jatkaa keskeytyksettä alkuperäisen määräajan päättymisen jälkeen. Ulosottoperusteen muodostavat alkuperäinen ulosottoperuste ja sen täytäntöönpanokelpoisuuden vahvistava jatkamistuomio yhdessä.

Momentin jälkimmäisessä virkkeessä säädetään täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevan jatkamistuomion nojalla. Kysymyksessä olevissa tilanteissa alkuperäinen ulosottoperuste on säännönmukaisesti lainvoimainen. Niin kauan kuin jatkamistuomio ei ole lainvoimainen, täytäntöönpano voidaan toimittaa noudattaen niitä 2 luvun säännöksiä, jotka koskevat lainvoimaa vailla olevan tuomion täytäntöönpanoa.

Talousvaliokunta on lausunnossaan todennut, että hallituksen esityksen perusteluista ei käy selville määräajan jatkamistilanteissa takauksen lakkaaminen tai jatkuminen eikä takaajan asema. Talousvaliokunta on esittänyt, että tässä yhteydessä ratkaistaisiin, miten ulosottoperusteen määräajan jatkaminen vaikuttaa takaukseen siten, ettei määräajan jatkaminen johda takaajan kannalta kohtuuttomuuteen. Talousvaliokunnan lausunnon johdosta lakivaliokunta ehdottaa pykälään otettavaksi uuden 4 momentin, joka koskee takaajien ja myös muiden samasta velasta vastuussa olevien asemaa määräajan jatkamistilanteissa.

Valiokunnan ehdottaman säännöksen mukaan ulosottoperusteen määräajan jatkaminen ei vaikuta muiden samasta velasta vastuussa olevien asemaan. Toisin ilmaistuna kysymys on siitä, että velallisen vastuun katsotaan muiden ve-

lasta vastuussa olevien kannalta aina vanhentuvan sinä ajankohtana, jona alkuperäinen määräaika päättyy.

Säännöksessä tarkoitettu muu velasta vastuussa oleva henkilö on esimerkiksi takaaja. Takaajan osalta säännös tarkoittaa eri tilanteissa käytännössä seuraavaa.

Jos velka on vanhentunut ulosottoperusteen alkuperäisen määräajan päättyessä, takaajan vastuu on edellä todetuin tavoin samana ajankohtana lakannut. Jos määräaika myöhemmin jatketaan, tällä ei käsillä olevan säännöksen mukaan ole vaikutusta takaajan vastuuseen. Toisin sanoen takausvastuu ei synny uudelleen, vaikka päävelalliselle asetetaan maksuvelvollisuus uudelleen.

Vaikka ulosottoperusteen määräaika on päävelallisen osalta jatkettu ennen alkuperäisen määräajan päättymistä ja hänen maksuvelvollisuutensa siten on säilynyt keskeytyksettä voimassa, ehdotetusta säännöksestä seuraa, että asiaa takaajan vastuun kannalta tarkasteltaessa päävelallisen vastuun katsotaan kuitenkin vanhentuneen alkuperäisen määräajan päättyessä. Näin ollen takaajan vastuu lakkaa mainittuna ajankohtana takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 15 §:n 1 momentin nojalla.

Mitä edellä on esitetty takaajan vastuusta, koskee mainitun lain 41 §:n nojalla vastaavasti myös vierasvelkapantin antajan vastuuta.

Säännöksessä tarkoitettu muu velasta vastuussa oleva henkilö voi olla myös toinen yhteisvelvollinen velallinen. Yhteisvelallisten osalta säännös tarkoittaa käytännössä seuraavaa.

Jos ulosottoperusteen määräaika jatketaan vasta alkuperäisen määräajan päättymisen jälkeen, velka on edellä todetuin tavoin vanhentunut alkuperäisen määräajan päättyessä. Tästä seuraa, että muiden yhteisvelallisten vastuu on tuona ajankohtana hajautunut vanhentumislain 19 §:n 2 momentin nojalla. Jos määräaika myöhemmin jatketaan, tällä ei käsillä olevan säännöksen mukaan ole vaikutusta muiden yhteisvelallisten vastuuseen. Toisin sanoen he vastaavat edelleen kukin vain omasta osuudestaan, vaikka päävelalliselle asetetaan uudelleen maksuvelvollisuus koko velasta.

Vaikka ulosottoperusteen määräaika on velallisen osalta jatkettu ennen alkuperäisen määräajan päättymistä ja hänen maksuvelvollisuutensa siten on säilynyt keskeytyksettä voimassa, ehdotetusta säännöksestä seuraa, että asiaa muiden yhteisvelallisten vastuun kannalta tarkasteltaessa velallisen vastuun katsotaan kuitenkin vanhentuneen alkuperäisen määräajan päättyessä. Näin ollen mainitun ajankohdan jälkeen kukin muista yhteisvelallisista vastaa vanhentumislain 19 §:n 2 momentin mukaisesti vain oman osuutensa suorittamisesta.

Ehdotettua säännöstä sovelletaan riippumatta siitä, onko takaaja tai muu velasta vastuussa oleva luonnollinen henkilö vai oikeushenkilö.

Ehdotettua säännöstä ei sovelleta tilanteissa, joissa ulosottoperusteen määräaika jatketaan myös muun velasta vastuussa olevan osalta. Jos esimerkiksi kumpikin kahdesta yhteisvelallisesta on kätkenyt omaisuuttaan ja ulosottoperusteen määräaika tällä perusteella jatketaan kummankin osalta, on selvää, että kummankin vastuu velasta jatkuu.

3 luku. Yleiset menettelysäännökset

7 §. Ulosottoperusteen ja saamistodisteen toimittaminen jälkikäteen. Pykälän 2 momenttiin on tehty vähäinen kielellinen tarkistus.

28 §. Velvollisuus tehdä kirjallinen ja perusteltu päätös. Pykälän 1 momenttiin on tehty vähäinen kielellinen tarkistus.

32 §. Kuuleminen. Pykälän 1 momenttia on tarkistettu sanonnallisesti sen selkeyttämiseksi, että säännös koskee vain niitä tilanteita, joissa ulosottomiehen on kuultava jotakuta, eikä esimerkiksi 80 §:n 2 momentissa tarkoitettua tuomioistuimen kuulemisvelvollisuutta.

Pykälän 2 momenttiin on tehty vähäinen kielellinen tarkistus.

4 luku. Ulosmittaus

48 §. Suojaosuus. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan suojaosuuden määräksi velallisen itsensä osalta 19,50 euroa ja hänen elatuksensa varassa olevan puolison, oman lapsen ja puolison lapsen

osalta seitsemän euroa päivässä. Ehdotetut rahamäärät ovat samat kuin 1.1.2007 voimaan tullessa ulosottolain 4 luvun 48 §:ssä. Kun ulosottoaari on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2008, rahamäärien säilyttäminen ennallaan johtaisi siihen, että vuoden 2007 aikana tapahtuva inflaatiokehitys jäisi velallisten vahingoksi huomioon ottamatta. Tämän estämiseksi rahamääriä on korotettava vuoden 2007 arvioitua inflaatiota vastaavalla määrällä. Saamansa selviytyksen perusteella valiokunta ehdottaa suojaosuuden korotettavaksi velallisen itsensä osalta 19,90 euroksi ja hänen elatuksensa varassa olevan puolison, oman lapsen ja puolison lapsen osalta 7,15 euroksi päivässä.

8 luku. Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano

8 §. Takavarikon oikeusvaikutukset. Pykälää on tarkistettu kielellisesti.

11 luku. Muutoksenhaku ulosottomiehen menettelyyn

10 §. Ulosottomiehen lausunto. Ehdotetun pykälän jälkimmäisen virkkeen mukaan ulosottomiehen tulee toimittaa lausuntonsa valitukselta käräjäoikeuteen kahden viikon, tai jos siihen on perusteltu syy, kolmen viikon kuluessa valituskirjelmän saapumisesta.

Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että ulosottomiehen saattaa yksittäistapauksissa olla erityisistä syistä vaikeaa antaa lausuntoaan ehdotetussa enintään kolmen viikon määräajassa. Valiokunta pitää perusteltuna, ettei määräajalle säädetä laissa ehdotonta enimmäispituutta, vaan se jää tuomioistuimen harkintaan. Valiokunta ehdottaa säännöstä muutettavaksi siten, että määräaika on normaalisti kaksi viikkoa, mutta käräjäoikeus voi perustelusta syystä pidentää määräaika.

Perusteltu syy määräajan pidentämiselle voi olla esimerkiksi asian poikkeuksellinen laajuus tai se, että valituksessa on esitetty sellaisia uusia väitteitä tai uutta selvitystä, joita koskevan lausunnon antaminen ei ole ulosottomiehelle mah-

dollista säännönmukaisen kahden viikon määräajan kuluessa.

12 luku. Erinäiset säännökset

2 §. Ohjeet ja määräykset. Ehdotetun pykälän mukaan oikeusministeriö ja hallintovirasto voivat antaa hallinnollisia ohjeita ja määräyksiä ulosottokaaren täytäntöönpanemiseksi.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan todennut, että oikeusministeriölle osoitettu valtuus hallinnon sisäisten määräysten antamiseen on ehdotuksen perusteella rinnakkainen hallintoviraston vastaavan valtuuden kanssa. Säännöksissä ei lainkaan osoiteta, miten toimivalta jakaantuu ministeriön ja hallintoviraston välillä, mikä ei ole asianmukaista. Sääntelyä on perustuslakivaliokunnan mielestä tärkeää selkeyttää esimerkiksi poistamalla säännöksestä kokonaan maininta oikeusministeriöstä, joka ulosottokaari ehdotuksen 13 luvun 2 §:n 3 momentin perusteella muutenkin hoitaa hallintoviraston tehtäviä ennen viraston perustamista.

Perustuslakivaliokunta on lisäksi katsonut, että säännös ohjeiden antamisesta on tarpeeton, koska viranomainen voi laissa säädetyn tehtävänsä alalla antaa ohjeita ilman eri valtuutustakin. Säännös ohjeiden antamisesta on perustuslakivaliokunnan mielestä syytä poistaa lakiehdotuksesta.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa säännöstä alaltaan supistettavaksi siten, että siinä osoitetaan hallintovirastolle toimivalta antaa hallinnollisia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanemiseksi. Pykälän otsikosta ehdotetaan vastaavasti poistettavaksi maininta ohjeista.

13 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

2 §. Siirtymäsäännökset. Pykälän 2 momentissa olevaan lakiviittaukseen on lisätty säädös-kokoelman numero.

Pykälän 7 momentin sanamuotoa on tarkistettu, jotta se terminologialtaan vastaisi 2 luvun 24 ja 27 §:ää.

2. Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta

3 §. *Suora ulosottokelpoisuus.* Ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan muu kuin 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu julkisoikeudellinen tai siihen rinnastettava saatava, jonka rahamäärästä tai sen määräytymisperusteesta säädetään laissa tai valtioneuvoston asetuksessa, on suoraan ulosottokelpoinen, jos lailla tai valtioneuvoston asetuksella niin säädetään.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että ehdotettu sääntely on asiayhteys huomioon ottaen verraten väljää. Mahdollisuus säätää asetuksella saatavan suorasta ulosottokelpoisuudesta tulee perustuslakivaliokunnan mielestä rajata lähinnä sellaisiin tilanteisiin, joissa saatavan suuruuden määräytymiseen ei muun sääntelyn perusteella liity merkittävää harkinnanvaraisuutta. Ehdotettua säännöstä on perustuslakivaliokunnan mielestä tärkeää täsmentää tällä tavoin, jos valtuutta pidetään ylipäätään tarpeellisena.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta ja saamansa selvityksen perusteella lakivaliokunta ehdottaa säännöstä tarkistettavaksi siten, että muu kuin 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu julkisoikeudellinen tai siihen rinnastettava saatava voidaan säätää suoraan ulosottokelpoiseksi lailla tai valtioneuvoston asetuksella. Suorasta ulosottokelpoisuudesta säätäminen valtioneuvoston asetuksella edellyttää kuitenkin, että saatavan rahamäärästä tai sen määräytymisperusteesta säädetään laissa tai valtioneuvoston asetuksessa eikä saatavan suuruuden määrittämiseen liity merkittävää harkintavallan käyttöä.

Hallituksen esityksessä ehdotetun momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, että tietynlaisten laitosten julkisoikeudelliset tai niihin rinnastettavat saatavat ovat suoraan ulosottokelpoisia. Ministeriön asetuksella säädettäisiin, mitkä ovat näitä laitoksia.

Perustuslakivaliokunta on todennut, että valtuussäännöksen maininta "tietynlaisista laitoksista" ei epämääräisyydessään rajaa asetuksenantajan toimivaltaa käytännössä lainkaan. Tältä osin valtuutusta on perustuslakivaliokun-

nan mielestä välttämätöntä täsmentää kysymykseen tulevia laitoksia olennaisesti ehdotettua tarkemmin luonnehtivilla ilmaisuilla, jotta lakiehdotus voidaan tältä osin käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Lakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan kyseisen valtuussäännöksen riittävä täsmentäminen on vaikeaa. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa, että säännös poistetaan lakiehdotuksesta.

5 §. *Hakeminen ja asiamies.* Ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan rahoitus- tai luottolaitos, perintätoiminnan harjoittaja tai muu asiamies ei saa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana julkisen saatavan ulosotossa. Perustelujen (s. 87/I) ja valiokunnan saaman selvityksen mukaan säännöksen tarkoituksena on kieltää velkojaa käyttämästä asiamiestä julkisen saatavan ulosotossa.

Ehdotettua säännöstä on asiantuntijakuulemisessa pidetty tulkinnanvaraisena. Kun siinä kielletään asiamiestä esiintymästä julkisen saatavan ulosotossa "hakijana", säännöstä on katsottu voitavan tulkita siten, että se ei sanamuotonsa mukaan luettuna estä sitä, että ulosottoasiassa hakijana esiintyy esimerkiksi kunta ja että asiassa toimii kunnan valtuuttamana asiamiehenä perimistöimisto.

Valiokunta ehdottaa säännöksen sanamuotoa tarkistettavaksi, jotta se epäilyksittä vastaa säännöksen nimenomaista tarkoitusta. Valiokunnan ehdottaman säännöksen mukaan rahoitus- tai luottolaitos, perintätoiminnan harjoittaja tai muu toimitsija ei saa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana tai asiamiehenä julkisen saatavan ulosotossa.

Säännöksessä kielletään sekä asiamiehen käyttäminen että julkisen saatavan siirtäminen perittäväksi. Näin ollen esimerkiksi perimistöimisto voi vain poikkeuksellisesti esiintyä hakijana julkisen saatavan ulosotossa. Tällainen tilanne on käsillä silloin, kun perimistöimisto perii saatavien perinnästä annetun lain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettuja perintäkuluja, jotka ovat syntyneet verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa tarkoitettujen saatavien yksityisestä asiamiesperinnästä.

13 §. *Myynnin ja tilityksen keskeyttäminen eräissä tapauksissa.* Pykälä sisältää poikkeuksia 12 §:stä, jossa on perussäännös keskeytysmääräyksen edellytyksistä. Käsillä olevan pykälän 1 momentin mukaan myynti ja tilitys on tietyissä tapauksissa keskeytettävä, vaikka se ei olisi 12 §:n mukaan mahdollista. Pykälän 2 momentin mukaan myyntiä ei puolestaan tietyissä tapauksissa saa keskeyttää, vaikka siihen olisi 12 §:ssä tai käsillä olevan pykälän 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Pykälään on tehty sanonnallisia tarkistuksia, jotta säännösten edellä kuvatut keskinäiset suhteet kävisivät selvästi ilmi lakitekstistä.

20 §. *Vanhentumisaika.* Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana sana "lopullisesti". Tämä vastaa edellä ehdotettua muutosta ulosottoaaren 2 luvun 27 §:ään.

3. Laki oikeudenkäymiskaaren 7 luvun muuttamisesta

7 luku. Turvaamistoimista

3 §. Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan pykälän 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai määräyksen voimaantulo edellyttää, että hakija asettaa ulosottomiehelle ulosottoaaren 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vakuuden, jollei tämän luvun 7 §:stä muuta johdu.

Säännöksen ottamista lakiin on hallituksen esityksessä (s. 97/I) perusteltu sillä, että pykälässä tarkoitettu muu turvaamistoimi on usein sen laatuinen, että voi olla epäselvää, tarvitseeko hakijan lainkaan hakea turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpanoa ulosottomieheltä.

Ehdotetun säännöksen sisältö on epätarkoituksenmukaisen suppea säännöksen tarkoitukseen nähden. Näin ollen säännöksestä ei muun muassa ilmene se perusteluissa (s. 97/II) mainittu seikka, että silloinkin, kun tuomioistuimien on 7 §:n nojalla vapauttanut hakijan asettamasta vakuusta, hakijan olisi haettava täytäntöönpanoa ulosottomieheltä, jolloin vastaajalle tarjoutuu mahdollisuus ulosottoaaren 8 luvun 3 §:ssä tarkoitettua vakuuden asettamiseen. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi momenttia tarkis-

tettavaksi. Valiokunnan ehdottaman säännöksen mukaan 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai määräyksen voimaantulo edellyttää, että hakija hakee turvaamistoimen täytäntöönpanoa siten kuin ulosottoaaren 8 luvussa säädetään.

Ehdotetun säännöksen tarkoituksena on selventää sitä, että myös tässä pykälässä tarkoitettua turvaamistoimen täytäntöönpanoon sovelletaan ulosottoaaren 8 luvun säännöksiä. Mainitun luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti myös nyt kysymyksessä olevan turvaamistoimen täytäntöönpano edellyttää, että hakija asettaa ulosottomiehelle vakuuden vahingosta, joka voi syntyä vastaajalle turvaamistoimesta. Oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 7 §:n mukaan tuomioistuimien voi kuitenkin tietyin edellytyksin vapauttaa hakijan asettamasta vakuusta. Ulosottoaaren 8 luvun 3 §:n mukaisesti vastaaja voi torjua turvaamistoimen täytäntöönpanon asettamalla vakuuden.

Ulosottoaaren 8 luvun 12 §:n nojalla myös tässä pykälässä tarkoitettua turvaamistoimen täytäntöönpanossa tulevat sovellettaviksi ulosottoaaren 3 luvun 43—47 §:ssä olevat vakuuksia koskevat yleissäännökset.

4. Laki velan vanhentumisesta annetun lain 8 ja 17 §:n muuttamisesta

8 §. *Vanhentumisaika muissa tapauksissa.* Ulosottoaaren 2 luvun 27 §:ään ehdotetun terminologisen muutoksen vuoksi myös käsillä olevan pykälän 3 momenttia on vastaavasti tarkistettava.

Aloitteet

Lakialoitteet LA 133/2003 vp ja LA 57/2006 vp. Valiokunta ehdottaa, että ulosotoperusteen määräajan päättymisestä johtuva velan vanhentuminen säännellään hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla ja edellä esitetyin tavoin tarkistettuna. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa lakialoitteiden hylkäämistä.

Lakialoite LA 33/2004 vp. Valiokunta ehdottaa, että ulosotoperusteen ja saamistodisteen

liittäminen ulosottohakemukseen säännellään hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla. Näin ollen valiokunta ehdottaa lakialoitteen hylkäämistä.

Toimenpidealoite TPA 32/2004 vp. Valiokunta ehdottaa, että alaikäisten suojelemiseksi säädetään hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla ulosottomiehelle velvollisuus ilmoittaa holhousviranomaiselle alaikäistä koskevan ulosottoasian vireilletulosta. Valiokunnan mielestä toimenpidealoitteen tarkoitus tulee tällä tavoin riittävästi toteutetuksi. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa toimenpidealoitteen hylkäämistä.

Toimenpidealoite TPA 117/2004 vp. Valiokunta ehdottaa, että suojaosuudesta säädetään hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla ja edellä esitetyn tavoin tarkistettuna. Näin ollen valiokunta ehdottaa toimenpidealoitteen hylkäämistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että 5.—10. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1.—4. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että lakialoitteet LA 133/2003 vp, LA 33/2004 vp ja LA 57/2006 vp hylätään,

että toimenpidealoitteet TPA 32/2004 vp ja TPA 117/2004 vp hylätään ja

että hyväksytään kaksi lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Ulosottokaari

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

Soveltamisala ja määritelmiä

1—6 §
(Kuten HE)

Ulosottoviranomaiset

7—10 §
(Kuten HE)

Ulosottoimen hallinto

11 §

Ulosottolaitoksen organisaatio

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Ulosottoviraston toimialue (*ulosottopiiri*) muodostuu yhdestä tai useammasta kihlakunnasta. *Ulosottopiireistä* säädetään valtioneuvoston asetuksella. Oikeusministeriö päättää ulosottoviraston toimipaikoista.

12 §

Hallintovirasto

(1 mom. kuten HE)

Hallintoviraston päällikön nimittää *valtioneuvosto*. Muutoin hallintoviraston nimestä, tehtävistä, viroista ja muusta järjestämisestä säädetään erikseen lailla.

13 ja 14 §
(Kuten HE)

Esteellisyys ja asianmukaisuuden vaatimus

15 §
(Kuten HE)

16 §

Läheiset

(1 mom. kuten HE)

Puolisoilla tarkoitetaan *1 momentissa* aviopuolisoita ja *yhteisessä taloudessa* avioliitonomaisissa olosuhteissa tai *muussa parisuhteessa* eläviä. Läheisiä ovat myös vastaavat puoliskulaiset.

17—23 §
(Kuten HE)

Ulosottorekisteri

24—29 §
(Kuten HE)

Rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen

30—35 §
(Kuten HE)

2 luku

Ulosottoerusteet*Ulosottoeruste täytäntöönpanon edellytyksenä*

1 ja 2 §
(Kuten HE)

Tuomion lainvoimaisuus

3—12 §
(Kuten HE)

Keskeytysmääräys ja täytäntöönpanon peruuttaminen

13—17 §
(Kuten HE)

Muun ulosottoerusteen täytäntöönpanokelpoisuus

18—21 §
(Kuten HE)

Kuittaus

22 ja 23 §
(Kuten HE)

Täytäntöönpanokelpoisuuden määräaikaisuus

24—26 §
(Kuten HE)

27 §

Saatavan (poist.) vanhentuminen ja määräajan jatkamista koskeva tuomio

Saatava vanhentuu (*poist.*), kun ulosottoerusteen määräaika kuluu umpeen. Saatavasta on sen jälkeen voimassa, mitä vanhentuneesta velasta säädetään velan vanhentumisesta annetussa laissa (728/2003).

Tuomiossa, jolla ulosottoerusteen määräaika *sen päättymisen jälkeen* jatketaan, velalliselle asetetaan maksuvelvollisuus sellaisena kuin

se oli määräajan päättyessä, *jollei sen jälkeen tapahtuneesta maksusta tai muusta vastaavasta seikasta muuta johdu*. Velallisen maksuvelvollisuus tulee voimaan heti ja on voimassa jatkettun määräajan päättymiseen saakka. Sitä koskeva lainvoimaa vailla oleva tuomio on täytäntöönpanokelpoinen niin kuin edellä tässä luvussa säädetään.

Tuomiossa, jolla ulosottoperusteen määrääi- kää ennen sen päättymistä jatketaan, vahvis- tetaan, että ulosottoperuste on täytäntöönpano- kelpoinen jatkettun määräajan päättymiseen saakka. Tätä koskevan lainvoimaa vailla olevan tuomion perusteella alkuperäinen ulosotto- peruste on täytäntöönpanokelpoinen niin kuin lainvoimaa vailla oleva tuomio. (Uusi)

Ulosottoperusteen määräajan jatkaminen ei vaikuta muiden samasta velasta vastuussa ole- vien asemaan. (Uusi)

28 §
(Kuten HE)

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

Ulosottoasian vireillepano

1—6 §
(Kuten HE)

7 §

Ulosottoperusteen ja saamistodisteen toimit- taminen jälkikäteen

(1 mom. kuten HE)

Ennen kuin asiakirja on saapunut, asiassa ei saa suorittaa muita kuin 18 ja 19 §:ssä tarkoitettuja väliaikaisia toimia.

8 ja 9 §
(Kuten HE)

Asiamies ja avustaja

10—12 §
(Kuten HE)

Velalliskohtainen ulosottoasioiden käsittely

13—15 §
(Kuten HE)

Ulosottomiesten yhteistoiminta

16 ja 17 §
(Kuten HE)

Väli aikaistoimi

18—20 §
(Kuten HE)

Täytäntöönpanotoimitus

21—27 §
(Kuten HE)

Ulosottomiehen päätös

28 §

Velvollisuus tehdä kirjallinen ja perusteltu päätös

Ulosottomiehen tulee tehdä asiassa kirjallinen päätös, jos niin erikseen säädetään. Sen lisäksi ulosottomiehen tulee tehdä kirjallinen päätös, kun hän asettaa jollekin maksu- tai palautusvelvoitteen tai uhan tai päättää vakuuden hyväksymisestä taikka jos asian luonne sitä muutoin edellyttää. Jos asia on epäselvä tai tulkinnanvarainen, päätöksen tulee olla 29 §:n mukaisesti perusteltu.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

29—31 §
(Kuten HE)

Kuuleminen ja ilmoitukset

32 §

Kuuleminen

Jos tässä laissa säädetään, että *ulosottomiehen* on kuultava *jotakuta, asianomaiselle* tulee ennakolta varata (*poist.*) tilaisuus tulla sopivalla tavalla kuulluksi. Se, ettei asianomaisen yhteystietoja ole saatu selville tai kuuleminen ei onnistu muusta vastaavasta syystä, ei estä täytäntöönpanon jatkamista.

Ulosottomiehen tulee muissakin kuin erikseen säädettyissä tapauksissa kuulla asianosaista tai sivullista, jos asialla arvioidaan olevan *tälle* huomattava merkitys eikä kuulemiselle ole es-tettä.

(3 mom. kuten HE)

33—36 §
(Kuten HE)*Asiakirjan antaminen tiedoksi*37—42 §
(Kuten HE)*Vakuus*43—47 §
(Kuten HE)*Omaisuuuden ja selvitysaineiston etsiminen*48—51 §
(Kuten HE)*Velallisen tietojenantovelvollisuus*52—56 §
(Kuten HE)*Ulosotto selvitys*57—63 §
(Kuten HE)*Sivullisen ja viranomaisen tietojenantovelvollisuus*64—68 §
(Kuten HE)*Ulosottoviranomaisen oikeus luovuttaa tietoja*69—73 §
(Kuten HE)*Uhkasakko*74—81 §
(Kuten HE)*Voimakeinot*82 ja 83 §
(Kuten HE)*Takaisinsaanti*84—91 §
(Kuten HE)*Suorituskielto luotonannossa*92 ja 93 §
(Kuten HE)*Vireilläolon päätyminen*94—101 §
(Kuten HE)*Passiivisaatava*102—104 §
(Kuten HE)*Suppea ulosotto*105—107 §
(Kuten HE)

<i>Täydentäviä säännöksiä</i>	<i>Tulopohja palkan ulosmittauksessa</i>
108—113 § (Kuten HE)	45—47 § (Kuten HE)
4 luku	<i>Palkasta ulosmitattava määrä</i>
Ulosmittaus	48 §
<i>Yleinen säännös ja määritelmiä</i>	<i>Suojaosuus</i>
1—4 § (Kuten HE)	Määräajoin maksettavan palkan ulosmittauksessa velallisen suojaosuus on velallisen itsensä osalta <i>19,90 euroa</i> ja hänen elatuksensa varassa olevan puolison, oman lapsen ja puolison lapsen osalta <i>7,15 euroa</i> päivässä seuraavaan palkan maksupäivään asti. Suojaosuus lasketaan kuu- kaudessa 30 päivältä. (2 ja 3 mom. kuten HE)
<i>Maksukehoitus ja maksuaika</i>	
5—7 § (Kuten HE)	
<i>Ulosmittauksen kohde ja sivullisen asema</i>	49—55 § (Kuten HE)
8—15 § (Kuten HE)	<i>Menettely palkan ulosmittauksessa</i>
<i>Ulosmittauskiellot ja ulosmittausjärjestys</i>	56—58 § (Kuten HE)
16—25 § (Kuten HE)	<i>Maksusuunnitelma ja maksusopimus</i>
<i>Menettely ulosmittauksessa</i>	59—63 § (Kuten HE)
26—30 § (Kuten HE)	<i>Elinkeinotulon ulosmittaus</i>
<i>Ulosmittauksen varmistaminen</i>	64—66 § (Kuten HE)
31—36 § (Kuten HE)	<i>Saatava ja eräät muut oikeudet</i>
<i>Ulosmittauksen oikeusvaikutukset</i>	67—70 § (Kuten HE)
37—41 § (Kuten HE)	<i>Yhteisomistus</i>
<i>Velkojien keskinäinen asema</i>	71—75 § (Kuten HE)
42—44 § (Kuten HE)	

<i>Kuolinpesä</i>	<i>Usean velalliselle kuuluvan kiinteistön myynti ja muita erityistilanteita</i>
76—82 § (Kuten HE)	60—66 § (Kuten HE)
<i>Täydentävät säännökset</i>	<i>Usean eri omistajille kuuluvan kiinteistön myynti</i>
83 § (Kuten HE)	67—71 § (Kuten HE)
5 luku	
Myynti	<i>Aluksen huutokauppa</i>
<i>Yleiset säännökset</i>	72—74 § (Kuten HE)
1 ja 2 § (Kuten HE)	<i>Vapaa myynti</i>
<i>Yleiset huutokauppaehdot</i>	75—80 § (Kuten HE)
3—14 § (Kuten HE)	<i>Yhteisomistus</i>
<i>Yhteiset säännökset huutokaupasta</i>	81—83 § (Kuten HE)
15—27 § (Kuten HE)	<i>Lopputoimet</i>
<i>Irtaimen omaisuuden huutokauppa</i>	84—88 § (Kuten HE)
28—38 § (Kuten HE)	6 luku
<i>Asianosais selvittely kiinteistön huutokaupassa</i>	Jako ja tilitys
39—53 § (Kuten HE)	<i>Määritelmiä</i>
<i>Menettely kiinteistön huutokaupassa</i>	1 § (Kuten HE)
54—59 § (Kuten HE)	<i>Jako</i>
	2—12 § (Kuten HE)

<i>Tilityksen edellytykset ja tilitysmenettely</i>	<i>Menettely</i>
13—20 § (Kuten HE)	5—7 § (Kuten HE)
<i>Varojen säilytys</i>	8 §
21—25 § (Kuten HE)	<i>Takavarikon oikeusvaikutukset</i>
7 luku	Takavarikon täytäntöönpanolla on samat oikeusvaikutukset kuin <i>ulosmittauksella</i> 4 luvun 37—41 ja 78 §:n mukaan.
Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano	9—12 § (Kuten HE)
<i>Häätö</i>	<i>Ulosottomiehen määräämä turvaamistoimi</i>
1—8 § (Kuten HE)	13—15 § (Kuten HE)
<i>Luovutusvelvoite</i>	9 luku
9—11 § (Kuten HE)	Täytäntöönpanokulut
<i>Tekemisvelvoite</i>	1—5 § (Kuten HE)
12—15 § (Kuten HE)	10 luku
<i>Kieltovelvoite</i>	Itseoikaisu, täytäntöönpanoriita ja täytäntöönpanon keskeyttäminen
16 ja 17 § (Kuten HE)	<i>Itseoikaisu</i>
8 luku	1—5 § (Kuten HE)
Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano	<i>Täytäntöönpanoriita</i>
<i>Soveltamisala ja edellytykset</i>	6—18 § (Kuten HE)
1—4 § (Kuten HE)	<i>Täytäntöönpanon keskeyttäminen</i>
	19—26 § (Kuten HE)

11 luku

2 §

Muutoksenhaku ulosottomiehen menettelyyn**Määräykset***Valitus*

Hallintovirasto voi antaa hallinnollisia (poist.) määräyksiä tämän lain täytäntöönpanemiseksi.

1—9 §
(Kuten HE)

10 §

13 luku

*Ulosottomiehen lausunto***Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**

Jos valituskirjelmässä pyydetään täytäntöönpanon keskeyttämistä, asianomaisen ulosottomiehen tulee heti toimittaa keskeytystä koskeva lausuntonsa käräjäoikeuteen. Muulta osin ulosottomiehen tulee toimittaa lausuntonsa valituksesta kahden viikon (*poist.*) kuluessa valituskirjelmän saapumisesta. *Käräjäoikeus voi perustellusta syystä pidentää määräaika.*

1 §

(Kuten HE)

2 §

Siirtymäsäännökset

(1 mom. kuten HE)

2. Ennen 1 päivää tammikuuta 2007 vireille tulleisiin asioihin sovelletaan silloin voimassa ollutta lakia sen mukaan kuin ulosottolain muuttamisesta annetun lain (469/2006) voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen 2—12 momentissa säädetään. Tämän lain 4 luvun 49 §:n 1 momentin 3 kohtaa ryhdytään soveltamaan vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta ja myös silloin vireillä olevissa asioissa.

(3—6 mom. kuten HE)

7. Tämän lain 2 luvun 24—28 §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa annettuun ulosottooperusteeseen ja siinä tarkoitettuun saatavaan sekä lain voimaan tullessa vireillä olevaan ulosottoasiaan. Jos kuitenkin ulosottooperuste on annettu ennen 1 päivää maaliskuuta 1993, *ulosottooperusteen* määräaika ja saatavan (*poist.*) vanhentuminen lasketaan mainitusta päivästä.

(8—10 mom. kuten HE)

11—14 §
(Kuten HE)

Valituksen käsittely tuomioistuimessa

15—20 §
(Kuten HE)

12 luku

Erinäiset säännökset

1 §
(Kuten HE)

3 §

(Kuten HE)

2.

Laki**verojen ja maksujen täytäntöönpanosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

<i>Soveltamisala</i>	6—8 § (Kuten HE)
1 ja 2 § (Kuten HE)	<i>Perustevalitus</i>
<i>Ulosotto</i>	9—11 § (Kuten HE)
3 §	<i>Täytäntöönpanon keskeyttäminen</i>
<i>Suora ulosottokelpoisuus</i>	12 § (Kuten HE)
(1 mom. kuten HE)	13 §
Muu julkisoikeudellinen tai siihen rinnastettava saatava (<i>poist.</i>) on suoraan ulosottokelpoinen, jos lailla (<i>poist.</i>) niin säädetään. Tällainen saatava voidaan säätää suoraan ulosottokelpoiseksi myös valtioneuvoston asetuksella, jos saatavan rahamäärästä tai sen määräytymisperusteesta säädetään laissa tai valtioneuvoston asetuksessa eikä saatavan suuruuden määräämiseen liity merkittävää harkintavallan käyttöä.	<i>Myyntin ja tilityksen keskeyttäminen eräissä tapauksissa</i>
4 § (Kuten HE)	<i>Sen lisäksi, mitä 12 §:ssä säädetään, myynti ja tilitys tulee keskeyttää, jos ulosmitattuna on kiinteistö taikka huoneiston tai rakennuksen hallintaan oikeuttavat osakeyhtiön osakkeet taikka jos muutoksenhaku koskee veron tai julkisen maksun korotusta. Myyntiä ja tilitystä ei kuitenkaan saa tämän momentin nojalla keskeyttää, jos täytäntöönpanon jatkamiselle on painavia syitä.</i>
5 §	<i>Poiketen siitä, mitä 12 §:ssä ja tämän pykälän 1 momentissa säädetään, myynti saadaan määrätä keskeytettäväksi vain painavasta syystä, jos ulosmitatun omaisuuden arvo alentuu nopeasti tai omaisuuden hoitokulut ovat korkeat taikka jos huutokaupasta on julkaistu myynti-ilmoitus.</i>
<i>Hakeminen ja asiamies</i>	14—19 § (Kuten HE)
(1 mom. kuten HE)	
Rahoitus- tai luottolaitos, perintätoiminnan harjoittaja tai muu <i>toimitsija</i> ei saa esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana tai <i>asiamiehenä</i> julkisen saatavan ulosotossa.	

Vanhentuminen

20 §

Vanhentumisaika

Julkinen saatava vanhentuu (*poist.*) viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on määrätty tai maksuunpantu, ja muussa tapauksessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on erääntynyt.

21 §
(Kuten HE)*Erinäiset säännökset*22 ja 23 §
(Kuten HE)**3.****Laki****oikeudenkäymiskaaren 7 luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudenkäymiskaaren 7 luvun 1—3 §, 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7 §, 8 §:n 3 momentti ja 13 §,

sellaisina kuin ne ovat, luvun 1 ja 2 § ja 6 §:n 1 momentti laissa 688/2003, 3 § laissa 1065/1991 ja mainitussa laissa 688/2003 sekä 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 3 momentti, 7 §, 8 §:n 3 momentti ja 13 § mainitussa laissa 1065/1991, seuraavasti:

7 luku

Turvaamistoimista1 ja 2 §
(Kuten HE)3 §
(1 ja 2 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen voimaantulo edellyttää, että *hakija hakee turvaamistoimen täytäntöönpanoa siten kuin ulosottokaaren 8 luvussa säädetään.*

4, 6—8 ja 13 §
(Kuten HE)Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

4.

Laki**velan vanhentumisesta annetun lain 8 ja 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan velan vanhentumisesta 15 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (728/2003) 17 §:n 3 momentti sekä
lisätään 8 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

8 § <i>Vanhentumisaika muissa tapauksissa</i>	määräajan umpeen kulumisen johdosta säädetään ulosottokaaren (/) 2 luvun 27 §:ssä.
-----	Voimaantulosäännös (Kuten HE)
Velan (<i>poist.</i>) vanhentumisesta ulosotto- perusteen täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan	

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa alaikäisestä velallisesta holhousviranomaiselle tehtävää ilmoitusta koskevien säännösten toimivuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin sääntelyn edelleen kehittämiseksi.*
2. *Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, olisiko tarkoituksenmukaista ja myös velallisten oikeusturva ja heidän maksettavikseen tulevat perintäkustannukset huomioon ottaen perusteltua sallia asiamiehen käyttäminen julkisten saatavien ulosotossa.*

Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuija Brax /vihr	Lyly Rajala /kok
vpj. Susanna Rahkonen /sd	Jukka Roos /sd
jäs. Esko Ahonen /kesk	Tero Rönni /sd
Leena Harkimo /kok (osittain)	Petri Salo /kok
Lasse Hautala /kesk	Pertti Salovaara /kesk
Anne Holmlund /kok (osittain)	Minna Sirnö /vas
Tatja Karvonen /kesk	Timo Soini /ps
Petri Neittaanmäki /kesk	Astrid Thors /r.
Heli Paasio /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuomo Antila.